

Tid Tisdagen den 29 augusti 2017 kl. 13.00 – 16.35
Plats Smartboardrummet, Rum TK 3:128,
Tekniska Nämndhuset
Justerat **Godkänt men ej justerat**

Jan Lamby

Göran Gustafsson

Närvarande**Ledamöter:**

Jan Lamby (HSO/HRF), ordföranden

Göran Gustafson (SRF), vice ordföranden

Amir Amirrazi (DHR) §§ 1-13

Bengt Håkansson (HSO/Elöverkänsligas förening i
Stockholms län)

Ulf Uddsten (HSO/FUB)

Håkan Jarmar (ÅSS)

Tjänstemän:

Rådets sekreterare Jenny Holmberg samt föredraganden

Joel Edding, Catarina Holdar och Sara Almén från

stadsbyggnadskontoret samt Fredrik Legeby från Tengboms
arkitekter**§ 1****Val av justerare****Beslut**

Rådet utser vice ordföranden Göran Gustafson att
tillsammans med ordföranden Jan Lamby justera dagens
protokoll.

§ 2**Dagordningen fastställs**

Rådet godkänner dagordningen.

§ 3**Föregående protokoll**

Rådet godkänner protokoll nr 4/2017 och 5/2017 och
lägger dem till handlingarna.

Rådet godkänner minnesanteckningarna från mötet mellan rådet och presidiet och lägger dem till handlingarna.

§ 4

Inkomna skrivelser och protokoll

Följande protokoll anmäls och läggs till handlingarna:

- a) Protokoll nr 3/2017 från kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor den 8 maj 2017
- b) Protokoll nr 3/2017 från råd för funktionshinderfrågor vid trafiknämnden och Stockholm Stads Parkerings AB den 27 mars 2017
- c) Protokoll nr 4/2017 från råd för funktionshinderfrågor vid trafiknämnden och Stockholm Stads Parkerings AB den 8 maj 2017
- d) Protokoll nr 5/2017 från råd för funktionshinderfrågor vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden den 15 maj 2017

§ 5

Utställning av ny översiktsplan för Stockholm, dnr 2015-10143

Joel Edding från stadsbyggnadskontoret berättar om översiktsplan för Stockholm.

Beslut

Rådet tackar för informationen och vill att följande synpunkter beaktas i den fortsatta processen:

Rådet lyfter att det hade varit bra att ha med ett mål som tar sikte på ”en hälsofrämjande stad”. Ofta har personer med funktionsnedsättningar kortare livslängd än andra. Anledningen till den kortare livslängden är ofta inte sammanknuten med den individuella funktionsnedsättningen.

Rådet framhåller att funktionshindrades bostadssituation borde behandlas som en separat fråga i planeringen av

bostäder. När rådet för ett tag sedan tog del av ”Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2017-2020” lyfte rådet att det nya målet som beskrevs försämrats till skillnad från tidigare målformulering som var mer bestämd om att 5% av alla bostäder i större bostadsexploateringsprojekt ska bestå av SoL- och LSS bostäder. Den nya formuleringen anger dessutom att dessa bostäder även ska användas av äldre.

Rådet vill se en tydligare prioritering av bostäder till personer med funktionsnedsättning. Rådet vill inte att funktionshindrade ska glömmas bort i stora omfångsrika formuleringar som att man ska prioritera bostäder till särskilt utsatta grupper.

Rådet lyfter slutligen att staden behöver satsa mer på att skapa en god elektromagnetisk miljö.

§ 6

Underrättelse om utställning av detaljplan för Stadshagen 1:1, gällande utveckling och förtätning i stadsdelen Stadshagen i stadsdelen Stadshagen i Stockholm, Dp 2013-08100

Fredrik Legeby berättar om planen.

Beslut

Rådet tackar för informationen och vill att följande synpunkter beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Parkeringsgaraget under jord ligger för långt bort från bostäderna. Garaget borde ligga mer centralt avseende funktionshindrades angöringsmöjligheter.

En hissförbindelse mellan den nya gatan med bostäder och hornsbergsstrand borde ordnas.

Elnätstationen har en olämplig placering.

§ 7**Inbjudan till samråd om Program för City,
stadsdelen Norrmalm och del av Östermalm,
Dnr 2017-06022**

Catarina Holdar berättar om program för City. Nedan redovisas några sammanfattade punkter.

Det finns sju strategier för City som är beskrivna nedan:

- En vital urban miljö
- En trygg levande stadskärna
- Europeiskt nav för näringsliv och handel
- En stadsdel med viktiga kulturverksamheter
- En tillgänglig regionkärna
- Ett grönare city med fler bostäder
- Stockholms mest föränderliga stadsdel

Dokumentet för Program för city är uppdelat i två delar där del ett beskriver riktlinjerna och del två beskriver förutsättningarna.

I avsnittet för riktlinjerna beskrivs fem övergripande riktlinjer:

- Upplevelserikt – människan som utgångspunkt
- Unika möjligheter – mer stad
- Starkt näringsliv – mångfald av utbud
- Navet för stadens flöden
- Vattnet – stadens signum

Staden är just nu byggd i tre karaktärsdrag:

- Det modernistiska city
- Västra city
- Stenstaden

I del två av program för City beskrivs förutsättningarna. Förutsättningarna omfattar:

- Stadens karaktär
- Stadens offentliga rum
- Stadens olika funktioner
- Stadens flöden
- Den hållbara staden

- Riksintressen

Beslut

Rådet tackar för informationen och vill att följande synpunkter beaktas i den fortsatta processen:

Det behövs en bättre analys av barriärerna som finns för funktionshindrade idag. Analysen bör göras med ett perspektiv som tar hänsyn till olika funktionsnedsättningar.

Inom ramen för kommunfullmäktiges beslut om Vision för City har stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret i samarbete tagit fram Program för City (stadsbyggnadsnämnden), Trafik- och gatumiljöplanen för City (trafiknämnden) och Stadsutvecklingsområdet City (exploateringsnämnden).

Rådet vill påpeka att Trafik- och gatumiljöplanen för City saknar konsekvensanalys för funktionshindrades möjligheter att ta sig runt i stan. Att öka omfattningen av gånggator samt att smalna av gator med färre körfält och/eller borttagna angöringsfiler, minskar angöringsmöjligheter för personer med till exempel rörelsesvårigheter. Många personer med funktionsnedsättningar använder sig av bilen som främsta transportmedel så en utbyggd kollektivtrafik kommer i stort sett inte ge en gynnsam effekt för dessa personer. Exempel som tas upp där personer med funktionsnedsättningar drabbats är ombyggnationen av Götgatan till en gånggata. Drottninggatan, där gångatudelen ska förlängas, är ett annat exempel på en problematisk gata.

§ 8**Inbjudan till samråd om förslag till program för
Östberga och Årstafältet Södra i stadsdelen
Östberga, S-Dp 2015-08443**

Sara Almén berättar om planen.

Beslut

Rådet tackar för informationen och vill att följande synpunkter beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Rådet finner det viktigt att stadens mål om 5% SoL- och LSS bostäder hålls i planen.

Rådet har en redaktionell synpunkt på att dokumentet ”Stockholm en stad för alla” borde ha redovisats bland styrdokumenterna. Även om tjänstemännen utgått från dokumentet när ärendet skrevs fram ser rådet det som viktigt att dokumentet redovisas för att ge funktionsperspektivet större synlighet.

§ 9**Exploateringsnämnden**

Rådet förbereder frågor till rådets möte med exploateringsnämnden den 12 oktober 2017.

§ 10**Stadsbyggnadsnämnden**

Inget att rapportera vid dagens sammanträde.

§ 11**Genomgång av utsända checklistor**

- a) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för Hästen 21 i stadsdelen Norrmalm, S-Dp 2015-14011

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- b) Underrättelse om förlängd granskningstid för detaljplaner till stöd för projektet Stockholms framtida avloppsrening. Gäller detaljplanerna:
- Rötammaren 1, Avloppsledning Brommaplan - Ålstenskogen, Åkeshov, Dnr 2015-19082-54
 - Hägersten 2:5, Avloppsledning Eolshäll – Sickla, Hägersten, Dnr 2015-19085-54
 - Ålsten 1:1, Teknisk anläggning i bergtrum under Ålstenskogen, Smedslätten, Dnr 2015-19087-54
 - Slamstationen 1, Sickla avloppsreningsverk, Björkhagen, Dnr 2015-19089-54

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- c) Meddelande och revidering efter granskning av detaljplan för del av fastigheten Farsta 2:1 m.fl. invid kvarteret Hökarboden i stadsdelen Hökarängen, Dp 2015-18740

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- d) Underrättelse om utställning/granskning Ändring av detaljplan för av del av fastigheten Ladugårdsgärdet 1:8, vid kvarteret Majtalaren i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Dp 2014-17044

Beslut

Rådet beslutar att lämna följande synpunkter:

Rådet anser att för samtliga befintliga kiosker som finns på allmän plats vars användning bekräftas i planförslag, ska eventuella enkelt avhjälpa hinder åtgärdas. Även i de fall där ingen annan ombyggnad eller förbättring av kiosken planeras.

- e) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Årstaberg 1 i stadsdelen Liljeholmen, S-Dp 2016- 09371

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- f) Underrättelse om granskning av detaljplan för kv. Blågull 1 m.fl., ny förskola i stadsdelen Hässelby Villastad, S-Dp 2015-21717

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- g) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för kv Diabilden m.fl. i stadsdelen Bandhagen, S-Dp 2011-21743

Beslut

Rådet beslutar att lämna följande synpunkter:

Av flera skäl har rådet tidigare kritiserat placeringen av bostäder intill Örbyleden i kvarteret Lådkameran. Dessa upprepar vi nu. Rådet avstyrker detaljplanen med hänvisning till följande:

Rådet anser att det är mycket olämpligt att bygga

bostäder utmed Örbyleden med hänvisning till ledens nuvarande utformning och status som sekundär transportled för farligt gods. Samt att utgöra omledningsväg vid stopp i Södra länken. Vi är medvetna om att det finns planer på att omvandla Örbyleden till en stadsboulevard. Det är dock oklart när detta kan tänkas ske. Exempel på risken att föregripa en sådan omvandling finns i Hammarby sjöstad vid Danvikstull. Här har bostäder placerats mycket nära motorled, väg 222, med stora och förfulande bullerskärmar som ändå inte får effekt på de övre våningsplanen. De planer som fanns då bostäderna byggdes att leda in motorvägen i tunnel under Henriksdalsberget har skjutits till en diffus framtid.

Rådet anser därför att ett helhetsgrepp måste tas på denna och omgivande planer som inbegriper eventuell förändring av Örbyleden.

Magnetfält

Två av myndigheternas rekommendationer om magnetfält lyder:

- Sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas.
- Undvik att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält."

Av SSM Rapport 2012:69 Magnetfält i bostäder framgår vad som är förhöjda magnetfält, det vill säga 0,2 μ T (lika med 200 nT). "Ungefär 95% av bostäderna som mättes under våren hade uppskattade årsmedelvärden som understeg 200 nT. Värden upp till 200 nT i årsmedelvärde får därmed anses utgöra normala magnetfältsnivåer i svenska bostäder. Värden som överstiger denna nivå är att betrakta som förhöjda."

Av Socialstyrelsens meddelandeblad från 2005 om magnetfält framgår inte vid vilken fältstyrka som riskökningen börjar. En fördubblad risk vid $0,4 \mu\text{T}$ som det är fråga om är i jämförelse med exempelvis $0,079 \mu\text{T}$ som är medianvärdet för alla bostäder i SSM:s rapport 2012:69 (tabell 4). Jämförbara varierande magnetfält med naturligt ursprung är storleksordningen $0,000001 \mu\text{T}$.

Att bygga bostäder alldeles intill $0,4 \mu\text{T}$ -gränsen anser vi vara direkt olämpligt genom erfarenheter av utvecklingen i Gubbängen där magnetfälten runt kraftledningen ökat på grund av ökad elförbrukning så att bostäderna söder om Majrovägen fått en fördubbling av magnetfälten. Vi står frågande inför stadens planering när det står i samrådsunderlaget för kraftledningen att läget framför allt valdes för att staden planerade att bygga bostäder på andra sidan Örbyleden (Ny 400 kV-ledning Örby-Snösätra, Underlag för samråd om utbyggnadsförslag maj 2016 sidan 20).

- h) Kommunisering förlängd samrådstid, Samråd om förslag till detaljplan för del av kv. Sperlingens Backe m.m. i stadsdelen Östermalm, S-Dp 2014-00404

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- i) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Postgården 1 i stadsdelen Östberga, S-Dp 2014- 15979

Beslut

Rådet beslutar att lämna följande synpunkter:

Utformningen av aktivitetsbryggan bör ses över med tanke på de oskyddade trafikanterna, till exempel äldre och personer med nedsatt

synförmåga.

Vidare ställer sig rådet negativt till att man skapar en sekundär entré till upphöjd byggnad utan ramp eller hisslösning. Rådet vill se att entrén görs tillgänglig.

- j) Underrättelse om granskning för nya bostäder, lokaler och förskola i detaljplan för Archimedes 1 m.fl. i stadsdelen Mariehäll, S-dp 2014-17690

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

§ 12**Inkomna remisser**

- a) Angående remissen om Motion (2017:43) om ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden

Beslut

Rådet tillstyrker motionen eftersom rådet gärna ser fler sopnedkast inomhus eftersom det är det enklaste sättet för personer med funktionsnedsättning att bli av med sitt avfall.

- b) Angående remissen om Motion (2017:33) om ett modernt och hållbart växande Stockholm

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- c) Remiss gällande upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- d) Remiss gällande samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken om spänningshöjning av elförbindelse, 400 kV Skanstull-Örby (2017/1020)

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- e) Angående remissen om Motion (2017:22) av Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M) om att göra Stockholms stad till en pilotkommun för undantag av byggregler

Beslut

Rådet avstyrker motionen eftersom undantag från byggregler kommer göra byggandet mer otillgängligt än det är idag. Vi vet att trots att det finns ett regelverk som föreskriver tillgänglighet och användbarhet i byggandet, förekommer det ofta att det färdiga resultatet inte uppfyller dessa mål. Boverket har i tidigare utredningar om bl.a. studentbostäder visat att det är ytterst marginella kostnadsbesparingar som ev. kan fås genom att sänka kraven. Denna motion kommer inte heller att bidra till att stadens mål hålls gällande tillgängliga bostäder samt målet om att 5% av alla bostäder i större projekt ska bestå av SoL- och LSS bostäder. Rådet anser därför att motionen ska avslås.

§ 13**Bevakningslista (se sid 11-12 i protokollet)****§ 14****Övriga frågor**

Rådet har inget att rapportera vid dagens sammanträde.

Vid protokollet

Jenny Holmberg

BEVAKNINGSLISTA

	Ärenden som ska tas i rådet	Ansvarig	Ska vara klart
1.	Rådets presidium ska regelbundet träffa stadsbyggnadskontorets ledning (inför VP på hösten och inför treåringen på våren)		2017
2.	Rådet vill bjuda in stadsbyggnadskontorets ledning till hösten till ett sammanträde under en punkt för att diskutera aktuella frågeställningar, tex. om Boverkets regler i förhållande till Stockholm stads egna riktlinjer.		2017
3.	Samla kunskap om elektromagnetiska fält och ansvarsfördelningen inom staden		
4.	Följa upp bygglovsskedet beträffande Norra Djurgårdsstaden, Gasverket Västra m.m. (del av Hjorthagen 1:3, m.fl.) i stadsdelen Hjorthagen, dnr 2011-17188		2017

Handläggare: Malin

Klåvus

FH-rådet 2014-06-11

5.	Följa upp bygglovsskedet
beträffande Timotejen 17
i stadsdelen Västberga,
SDp 2013-12715
Handläggare: Anneli
Eskilsson
FH-rådet 2014-12-02	2017
6.	Studiebesök i
Slakthusområdet	2018
7.	Följa upp bygglovsskedet
beträffande program för
Södra Solvallastaden i
stadsdelen Bällsta,
SDp 2012-17035
Handläggare: Stefan
Modig
FH rådet 2015-12-01	2017
8.	Bevaka program för
Bromma	